

خرید و فروش در محله

انتظارات یادگیری: انتظار می‌رود دانش‌آموزان بتوانند:

- ۱- مشاغل را که در محله آنها وجود دارد یا در طی روز با آنها سر و کار دارند، فهرست کنند.
 - ۲- امکانات موجود در محله خودشان را شناسایی و نحوه استفاده و نگهداری مطلوب از آنها را بیان کنند.
 - ۳- درباره امکانات عمومی مورد نیاز محله پیشنهاد بدهند.
 - ۴- نکاتی مربوط به خرید عادلانه را، فهرست کنند.
 - ۵- به کمک بزرگ‌ترها جدول بودجه‌ای برای یک ماه خود طراحی کنند.
 - ۶- برای خرید یک کالای مورد علاقه یا مورد نیاز خود برنامه‌ریزی و جدول امتیازات ترسیم کنند.
- مواد و وسایل مورد نیاز: کتاب درسی، کاربرگ پیشنهادی، تعدادی وسایل خریداری شده از محله

پیشنادهایی برای شروع و پیشبرد درس‌ها

آماده کنید

در صورت امکان، روزی که می‌خواهید این درس را آموزش دهید با ساک خرید، وارد کلاس شوید (به منظور ترویج فرهنگ حفاظت از محیط زیست، ساک شما پارچه‌ای باشد).
 مایحتاج روزانه مانند لبنیات، میوه، روزنامه، یک بسته ماکارونی، مقداری نان، لباسی که به خشکشویی داده‌اید، از دانش‌آموزان بپرسید هر یک از مواد و وسایل از این چه مغازه‌ای خریداری شده است؟ چه مشاغلی برای تأمین این نیازها فعالیت می‌کنند؟ آیا همه این کالاها در محله تولید می‌شود؟
 برای مثال لبنیات و روزنامه در کارخانه و چاپخانه تولید و سپس به محله آورده می‌شود.
 دانش‌آموزان در سال گذشته با مشاغل تولیدی و خدماتی آشنا شده‌اند. معمولاً بیشتر مشاغلی که در محله‌های شهری وجود دارد، از نوع خدماتی است.

مغازه‌ها، رستوران‌ها، آرایشگاه، خشکشویی و ... از انواع مشاغل خدماتی‌اند. سپس تصاویر صفحه ۸ را با دانش‌آموزان مرور کنید. دکۀ روزنامه‌فروشی، نانواپی، فروشگاه لباس، خواروبارفروشی، بانک، خشکشویی. از آنها بپرسید: آیا در محله شما این مغازه‌ها وجود دارد؟ اگر موارد بیشتری هم به نظرشان می‌رسد، اضافه کنند مثل میوه‌فروشی، فروشگاه لوازم خانگی، عطاری، رستوران، فروشگاه لوازم رایانه، دفتر کرایه اتومبیل و ...

سپس از دانش‌آموزان بخواهید علاوه بر مغازه‌ها، امکانات عمومی را که در محله‌شان وجود دارد؛ فهرست کنند؛ مثل: ایستگاه اتوبوس، خودپرداز بانک، تلفن عمومی. از طریق پرسش و پاسخ درباره فواید و ضرورت هر یک گفتگو کنید مثلاً تلفن عمومی یا ایستگاه اتوبوس.

از دانش‌آموزان بپرسید چه نکاتی را باید در خرید رعایت کرد؟ آیا تا به حال برای خرید به فروشگاه‌های نزدیک خانه خود رفته‌اید؟ به چه نکاتی توجه کرده‌اید؟

سپس روی این موارد در امر خرید تأکید کنید:

— هنگام ورود به مغازه سلام کنند و به صاحب مغازه «خسته نباشید» بگویند.

— اگر وسایل مورد نیاز را به صورت لیست داشته باشند، بهتر می‌توانند خرید کنند.

— قیمت کالاها را بپرسند و با پول خود بسنجند.

— پس از خرید از فروشنده تشکر و خداحافظی کنند.

به دانش‌آموزان تأکید کنید همیشه به اندازه نیاز خود خرید کنند.

از دانش‌آموزان بپرسید آیا برای خرید جنس مورد نیازشان تا به حال پس‌انداز کرده‌اند؟ آیا برای خرید یک کالا برنامه‌ریزی کرده‌اند؟

سپس داستان کتاب را با صدای بلند برای دانش‌آموزان بخوانید. از بچه‌ها بخواهید نظرشان را

درباره تصمیم سهراب بگویند. از آنها بپرسید تا به حال در شرایط مشابه سهراب قرار گرفته‌اند؟

جدول بودجه را روی تابلو ترسیم کنید و ستون‌های آن را تشریح کنید. از دانش‌آموزان بخواهید

به طور داوطلبانه درآمد، هزینه و پس‌انداز دو روز خود را بنویسند.

مثال:

روز	درآمد (پول توجیبی)	هزینه	پس‌انداز
یکشنبه ۱۳۹۳/۷/۲۰	۱۰۰۰ تومان	۶۰۰ تومان (بیسکویت)	۴۰۰ تومان
دوشنبه ۱۳۹۳/۷/۲۱	۱۵۰۰ تومان	۱۰۰۰ تومان (خودکار)	۵۰۰ تومان

با ترسیم جدول بودجه، مفاهیم درآمد، هزینه و پس انداز را به طور کامل برای دانش آموزان تشریح کنید. سپس از آنها بخواهید فعالیت شماره ۲ را به کار ببندیم صفحه ۱۸ را در منزل انجام دهند. توضیح دهید در این فعالیت برای خرید یک کالا، مانند مجموعه سی دی یا یک نرم افزار رایانه، یک ساعت مچی، عروسک یا هدیه روز پدر یا مادر از جدول بودجه، استفاده کنند.

با ترسیم جدول امتیازات، دانش آموزان را به سمت انتخاب صحیح هدایت کنید. به دانش آموزان بگویید برای خرید یک کالا مثلاً کیف، چه چیزهایی را در نظر می گیرید؟

قیمت، رنگ، مدل، جنس و سایر گزینه ها باید سنجیده شوند تا بر حسب نظر ما امتیاز بگیرند؟

فعالیت بیشتر در کلاس یا منزل

(خرید کیف)

شماره کیف	ویژگی های کالا			
	جنس	رنگ	قیمت	
۱	خوب ++	قهوه ای +++ (مورد علاقه)	گران -	۵ امتیاز
۲	متوسط +	سفید -	متوسط +	۲ امتیاز
۳	ضعیف -	سیاه +	تقریباً ارزان ++	۳ امتیاز
ضعیف (-)	خوب (++)			
متوسط (+)	خیلی خوب (+++)			

با توجه به گزینه مورد نظر برای خرید کیف، ستون های جدول را به کمک بزرگ ترها، پر کنید (قبل از پر کردن جدول امتیازات با کمک بزرگ ترها، از جنس، رنگ، قیمت و سایر ویژگی های آن، اطلاع پیدا کنید). در جدول بالا کیف شماره (۱) با آنکه گران است اما چون ۵ امتیاز کسب کرده، گزینه بهتری برای خرید است.

به پایان ببرید

با جمع بندی مطالب مربوط به محله و نحوه خرید و شیوه ترسیم جدول بودجه و امتیازات، مطالب درس را مرور کنید.

با توجه به اهمیت این درس، ممکن است مطالب آن در دو جلسه ارائه شود.

از دانش‌آموزان بخواهید با راهنمایی و کمک بزرگ‌ترها، جدول بودجه و امتیازات را در خانه انجام دهند؛ تا هم به اهمیت پس‌انداز بیشتری بی‌برند و هم نحوه انتخاب صحیح کالاهای مورد نیازشان را بیاموزند.

محورهای عمده ارزشیابی

عکس‌خوانی، بیان نحوه استفاده از امکانات عمومی محله و نحوه نگهداری و مراقبت از آنها، تکمیل و ترسیم جدول بودجه و امتیازات در تصمیم‌گیری و خرید عاقلانه یک کالا از محورهای عمده ارزشیابی این درس است. ابزارهای ارزشیابی شامل پرسش و پاسخ کلاسی، گفت‌وگو، کامل کردن ستون‌های جدول و آزمون عملکردی کتبی می‌باشد.

ملاحظات تدریس // دانش‌آموزی‌های معلم

دانش‌آموزان در سال گذشته با مباحث پس‌انداز و صرفه‌جویی آشنا شده‌اند. امسال در این درس با درآمد، هزینه و پس‌انداز آشنا می‌شوند. (سواد مالی)

اهمیت این درس از بعد اجتماعی به شرح زیر است:

۱- کاهش دادن مصرف‌گرایی.

۲- ایجاد تمایل و ارزش نهادن به کارکردن در بین دانش‌آموزان ولو در زمان بسیار

محدود

۳- کاهش و کنترل توقع زیاد کودکان از خانواده‌ها به‌ویژه در مورد نیازهای کاذب.

این موارد در واقع اهداف ارزشی این درس‌اند که باید مد نظر همکاران عزیز قرار گیرند و به طور اثرگذار آموزش داده شود.

۴ درس

نقشه محله ما

انتظارات یادگیری : انتظار می‌رود دانش‌آموزان بتوانند :

۱- تصویر اشیاء را با نگاه کردن از بالا ترسیم کنند. (دید عمودی)

۲- نقشه کلاس یا اتاق خود را از بالا ترسیم و ترسیم کنند.

۳- با استفاده از راهنمای نقشه، نقشه خوانی کنند.

مواد و وسایل مورد نیاز : کتاب درسی، تعدادی نقشه و کروکی ساده که راهنما

داشته باشد. (کاربرگ‌های ۳ و ۴)

پیشنادهایی برای شروع و پیشبرد درس‌ها

آماده کنید

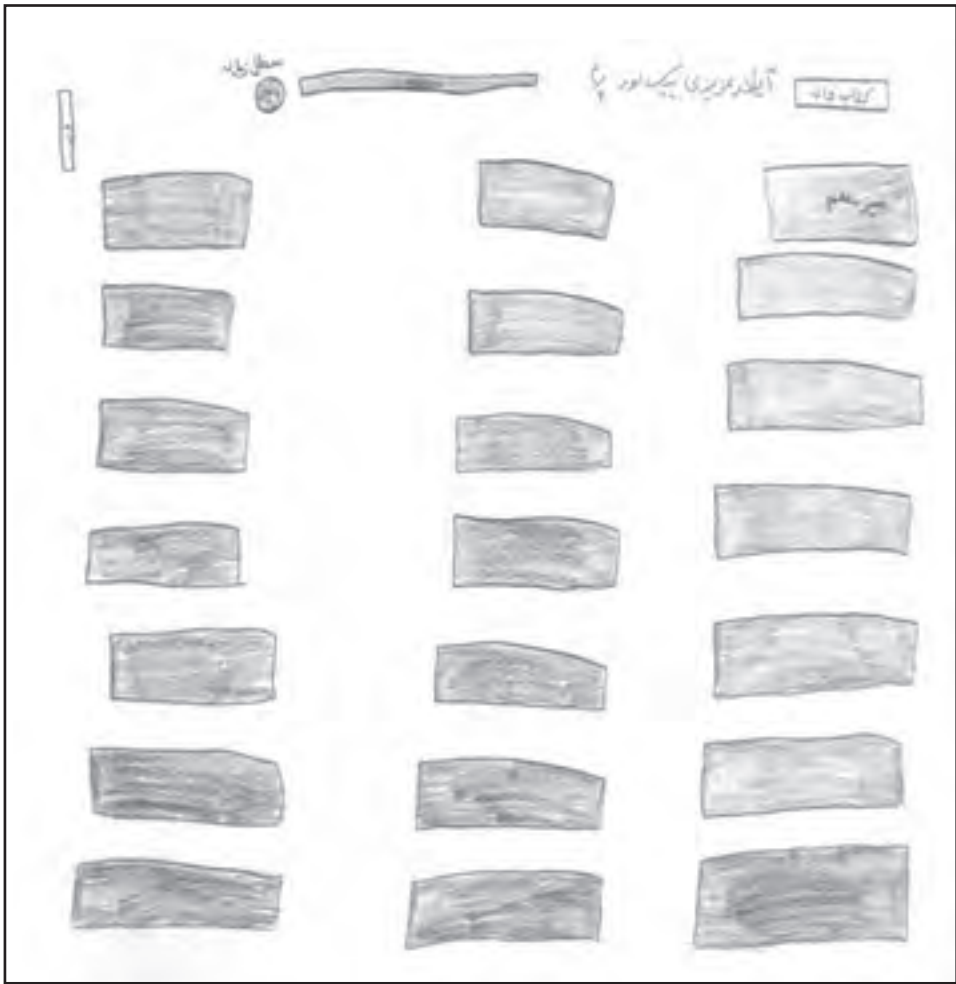
از دانش‌آموزان بخواهید وسایل شخصی خود مانند لیوان آب‌خوری، جامدادی، مدادتراش و پاک‌کن را روی میز بگذارند. سپس از جای خود بلند شوند و آنها را از بالا ببینند و سپس هرچه را که می‌بینند، ترسیم کنند. بعد از آن، از نیمکت خود فاصله بگیرند و دوباره این لوازم را نگاه کنند و آن را ترسیم کنند. بعد تصویر اشیاء را که به دو حالت کشیده‌اند، با یکدیگر مقایسه کنند. سپس توجه آنها را به تصاویر صفحه ۱۳ جلب کنید و بخواهید ماشین، لیوان و کفش را از بالا و روبه‌رو با هم مقایسه کنند.

در مرحله بعد، دانش‌آموزان باید اعداد تصاویر خیابان و تصاویری را که پرندۀ از بالا می‌بینند، به نقشه همان تصاویر منتقل کنند. (صفحه ۱۳ و ۱۴)

شناسایی مکان‌ها روی تصاویر بُعددار و تصاویر از بالا و انتقال شماره‌ها، به فهم بهتر موضوع، کمک می‌کند.

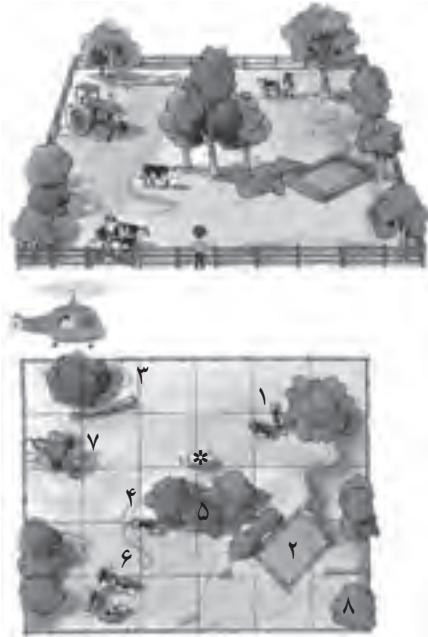
پس از اینکه دانش‌آموزان این مهارت را به دست آوردند، از آنها بخواهید به نقشه کلاس در صفحه ۱۵ دقت کنند.

از آنها بخواهید ابتدا همه اشیای کلاس خود را مانند محل تابلو در کلاس، میز و نیمکت، سطل و ...، به دقت مشاهده کنند و آنها را روی کاغذ نقشه کلاس خود بکشند.

در صورتی که دانش‌آموزان توانایی کافی برای ترسیم نقشه کلاس خود را نداشته باشند، بهتر است معلم محترم، بخشی از نقشه را ترسیم و تکمیل آن را به دانش‌آموزان واگذار کند و اشتباهات آنها را تصحیح کند.

برای تکمیل و تقویت درس، کاربرگ شماره ۳ را انجام دهید.

از دانش آموزان بخواهید شماره‌ها را به تصویر پایین منتقل کنند ضمناً گاو سفید که در تصویر بالا دیده نمی‌شود، در تصویر پایین مشاهده می‌شود.

بهتر است این درس حداقل در دو جلسه تدریس شود.

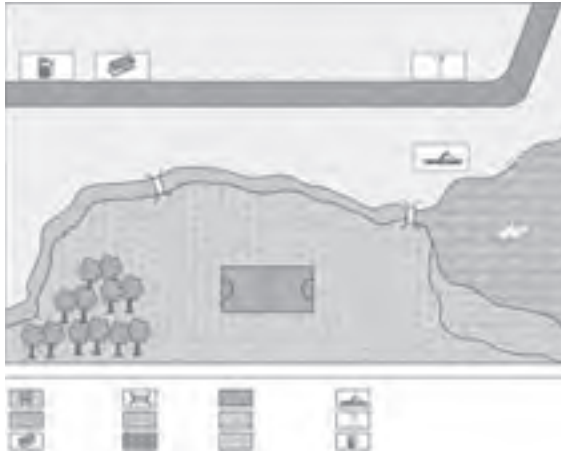
برای تدریس صفحه‌های ۱۶ و ۱۷ ابتدا تعدادی نقشه ترجیحاً نقشه شهری که در آن زندگی می‌کنید یا یکی از شهرهای استان مثلاً مرکز استان را به کلاس ببرید.

نقشه‌ها را بین گروه‌های دانش‌آموزان توزیع کنید و از آنها بخواهید مکان‌های معینی را پیدا کنند؛ مثلاً یک خیابان خاص یا یک مکان و از آنها پرسید: داشتن این نقشه چه کمکی در پیدا کردن مکان‌ها به شما می‌کند؟

وقتی دانش‌آموزان با کاربرد نقشه آشنا شدند، به آنها بگویید، این نقشه‌ها با «دید از بالا» تهیه شده است و برای آنکه تهیه و تولید آن را بهتر بفهمند، از تصاویر صفحه ۱۶ کتاب که هواپیما را در حال عکس‌برداری نشان می‌دهد، استفاده کنید.

به دانش‌آموزان یادآوری کنید که در سال گذشته با نقشه خانه و مدرسه آشنا شده‌اند؛ اما امسال با انواع بیشتری از نقشه‌ها آشنا می‌شوند که راهنما دارند.

تصویر صفحه ۱۷ راهنمای نقشه را به دانش‌آموزان نشان می‌دهد. با استفاده از راهنما، نماد هر کدام از پدیده‌ها به خوبی مشخص می‌شود. نقشه را با راهنمای آن برای دانش‌آموزان توضیح دهید و سعی کنید سؤالاتی از آن با توجه به راهنما طرح نمایید. مثلاً بخواهید: پمپ بنزین را روی نقشه پیدا کنند یا برسید: مستطیل وسط فضای سبز، نشانه چیست؟

به پایان ببرید

مطالب مربوط به ترسیم نقشه، دید از بالا و نحوه ترسیم نقشه را جمع‌بندی کنید. اهمیت راهنمای نقشه را در نقشه‌خوانی برای دانش‌آموزان مرور کنید. کاربرگ شماره ۴ را در کلاس انجام دهید. سعی کنید تمام نقشه‌هایی را که توسط دانش‌آموزان کشیده شده‌است، کنترل کنید. رسم علائمی برای راهنما از نشانه‌های خلاقیت است. اصرار نکنید که همه یک نوع نماد را بکشند؛ اما به آنها بفهمانید چیزی را که به عنوان نماد می‌کشند، باید ساده باشد و مفهوم آن پدیده را برساند. برای مثال ممکن است دانش‌آموزی برای نماد رستوران، قاشق و چنگال بکشد یا یک بشقاب را ترسیم کند.

محورهای عمده ارزشیابی

ترسیم اشیا از بالا و روبه‌رو، انطباق و مربوط نمودن تصویر اشیا به نقشه آن اشیا که از بالا ترسیم شده، ترسیم نقشه یک اتاق یا کلاس، انجام کاربرگ‌های شماره ۳ و ۴ از محورهای عمده ارزشیابی این درس است. ابزارهای ارزشیابی، سیاهه بررسی فعالیت‌ها و آزمون کتبی عملکردی (ترسیم نقشه، خواندن علائم راهنما و ...) می‌باشد.